

2017-2018

סילבוס לתלמידי מדעי הבריאות כתה י"א

א. תוכנית הלימודים

בשנת הלימודים שחלפה החלה תוכניתו של שר החינוך הקודם בתחום הלמידה המשמעותית. בכיתה י' למדתם ע"פ תוכנית זו הכוללת את מרכיבי הערכה הבית ספרית, ואת התכנים הקשורים לבחינת הבגרות החיצונית בגמר כתה יב'. גם השנה מסגרת הלימודים של הערכה הבית ספרית תכיל בחינה ועבודה שתבצע בזוגות כפי שיפורט בפרק תכני הלימוד. כמו כן תמשיך תוכנית הלימודים לבחינת הבגרות החיצונית כפי שמפורט בסילבוס זה. להזכירכם הציון המצטבר שמתקבל בשלושת השנים בתכני הלימוד של הערכה הבית ספרית מהווה 30% מציון הבגרות במקצוע.

ב. תכני הלימוד

1. פולמנולוגיה (הערכה בית ספרית)

- א. אנטומיה של מערכת הנשימה
- ב. נשימה תאית ומעבר גזים בין מדורים
- ג. מנגנון הנשימה
- קליניקה:
- ד. שיטות אבחנה וסוגי בדיקות שכיחות
- ה. מחלת האסטמה
- ו. מחלות ריאה חסימתיות

2. נפרולוגיה (בחינה חיצונית)

- א. אנטומיה של דרכי השתן בדגש על הכיליה
- ב. מבנה הנפרון
- ג. פיזיולוגיה של הנפרון
- ד. תפקידי הכיליה בתחום משק המים, המלחים, לחץ הדם, פינוי רעלים, וייצור הורמונים.
- ה. פינוי כלייתי ו-GFR.
- קליניקה:

- ו. אי ספיקה כלייטית חריפה, סיבות אבחנה סיבוכים וטיפול רפואי.
- ז. אי ספיקה כלייתית כרונית, סיבות, אבחנה, סיבוכים וטיפול רפואי.
- ח. אבנים בכליות. סוגי אבנים. מנגנון היווצרות מהלך המחלה, סיבוכיה וטיפולים.
- ט. זיהומים בדרכי השתן.
- י. דיאליזה והשתלת כליה.

3. אנדוקרינולוגיה (מערכת הפרשה פנימית) (בחינה חיצונית)

- א. אנטומיה של מערכת אנדוקרינית: היפותלמוס, היפופיזה ובלוטות בגוף.
- ב. מבנה הורמונים שונים.
- ג. אופן פעולתם של ההורמונים.
- ד. משוב חיובי ושילי ואברי מטרה של הורמונים.
- ה. איפיון עקרוני של מצבי יתר וחסר הורמונליים ממקור מרכזי וממקור של בלוטות בגוף.
- ו. איפיון ופעילות הורמוני ההיפופיזה.
- ז. איפיון ופעילות הורמון בלוטת התריס.
- ח. איפיון ופעילות הורמוני האדרנל.
- ט. איפיון ופעילות הפרוסטגלנדינים.
- י. הורמוני הבלבב בדגש על איסולין ומחלת הסוכרת.

4. נושא מארגן- וויסות ובקרה של לחץ דם ומצבים של יתר לחץ דם. (בחינה חיצונית)

- א. שיתוף פעולה בין מערכות הגוף השונות ובעיקר המערכת הווסקולרית, הכליה, והורמונים בקביעת לחץ הדם, ושיבושים בבקרה זו.

5. נירולוגיה (מערכת העצבים) (הערכה בית ספרית)

- א. תא העצב מבנה ומעבר האות החשמלי בתא העצב (כיוונית).
- ב. הסינפסה ופעולתה (כימיה על חשמל, חשמל על כימיה).
- ג. עיקרון הארגון של תאי העצב במערכת העצבים. קשת הרפלקס כמודל.
- ד. מסלולים סנסוריים ומוטוריים במערכת העצבים הסומטית.
- ה. מערכת עצבים אוטונומית ומסלולים סנסורים ומוטוריים בה.
- ו. חוט השדרה והמוח עקרונות מבנה ופעולה.
- ז. עקרונות לפגיעה בחוט השדרה, עקרונות לפגיעה במוח.

6. במסגרת נירולוגיה עבודה על אלכוהול והשפעותיו (הערכה בית ספרית).

- לתחום הנירולוגיה תתלווה עבודה בזוגות בתחום הפעילות של מערכת העצבים המרכזית.

העבודה בכתה יא תתבסס על הגדרת תפקוד מוחי אחד וניתוח של מאפייניו ברמה הפילוסופית הפסיכולוגית והביולוגית.

בשנה זו ניבחר נושא האלכוהוליזם והשפעתו על פעילות המוח ברמה הפיסיולוגית, הקוגניטיבית והמנטאלית.

7. סיפור מקרה.

אבחון וטיפול בחולה המציג סימנים וסימפטומיים רפואיים הקשורים לאחד התחומים שנלמדו בשנה זו.

ג. ביבליוגרפיה

1. אתר עמלנט – מערכות בריאות, אתר המינהל למדע וטכנולוגיה- מגמת מערכות בריאות.
2. תמיר ע' גוף האדם אנטומיה פיזיולוגיה ופתולוגיה. הוצאת תמיר
3. ברן ר', לוי מ' עקרונות הפיזיולוגיה, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.

ד. דרישות

1. נוכחות בשיעור- לפחות 80%. היעדרות מעל 20% שאינה מוצדקת תגרור ציון שלילי.
2. הכנת שיעורי בית.
3. הבחינות תתקיימנה על פי לוח מבחני בית הספר.

ה. הרכב הציון בתעודה

שני ציונים בתעודה:

1. ציון מדעי הבריאות הקשור לבחינת הבגרות החיצונית. הציון יינתן ע"פ המדדים הבאים: 90% מבחנים ובחנים, 10% שיעורי בית, נוכחות והתנהגות בכיתה.
2. ציון הערכה בית ספרית יינתן על סמך בחינה ועבודה.

שעת קבלה בביתה"ס: יום שני 11:00.

בהצלחה!!

דר' איל אלעד

מורה במגמה למערכות בריאות

תיכון חדש הרצליה